

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2566

**ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของ
นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว
จังหวัดภูเก็ต**

**Factors Influencing on Wellness Tourism Behavior of
Thai Elderly Tourists Traveling to Phuket**

ราตรีญา อีรภัทร์ตระกูล

Ratriya Teerapattrakul

สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้ง จังหวัดภูเก็ต

Department of Tourism Industry, Faculty of Business Administration,

Rajaphruk University, Phuket Center

E-mail: rakhao@rpu.ac.th

Received: Jul 10, 2022

Revised: Nov 24, 2023

Accepted: Jan 16, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมและศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 424 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ปัจจัยที่

มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยในจังหวัดภูเก็ต ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบอกต่อ รองลงมา คือ การมาเที่ยวซ้ำ ระยะเวลาที่มาเที่ยว การรับทราบข้อมูลด้านการท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการไป ตามลำดับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต คือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกละเลยและปลอดภัยจากโรคระบาด การส่งเสริมการตลาด กระบวนการในการให้บริการ ราคา ผลลัพธ์ และช่องทางการจัดจำหน่าย ได้ระดับการมีอิทธิพลร้อยละ 54.6 ($R^2 = .546$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด คือ สภาพแวดล้อมที่ถูกละเลยและปลอดภัยจากโรคระบาด (X_7) ($Beta = .282$) การส่งเสริมการตลาด (X_4) ($Beta = .175$) กระบวนการในการให้บริการ (X_6) ($Beta = .119$) ราคา (X_2) ($Beta = .111$) ผลลัพธ์ (X_1) ($Beta = .109$) และช่องทางการจัดจำหน่าย (X_3) ($Beta = .095$) ตามลำดับ

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีอิทธิพล พฤติกรรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย

Abstracts

The objectives of this research were to study the behavior and factors influencing the wellness tourism behavior of Thai elderly tourists traveling to Phuket. The sample consisted of 424 Thai elderly tourists aged 60 years and over who traveled for wellness tourism in Phuket by convenience sampling. A questionnaire was employed as a research method to collect the data, and the data were analyzed by

frequency, percentage, mean, standard deviation, and factors influencing wellness tourism behaviors of Thai elderly tourists traveling to Phuket by multiple regression analysis.

The results showed that the overall wellness tourism behavior of Thai elderly tourists in Phuket was at a high level. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest mean was word of mouth, followed by repeat visits, duration of the trip, tourism information awareness, and tourism destination, respectively. Factors influencing the wellness tourism behavior of elderly Thai tourists traveling to Phuket were environmental factors that are hygienic and safe from epidemic disease, promotion, process, price, product, and place at the influence level of 54.6 ($R^2 = .546$) with statistical significance at the level of .05. The most influencing factor was the environment that was hygienic and safe from epidemic (X7) (Beta=.282), promotion (X4) (Beta=.175), process (X6) (Beta=.119), price (X2) (Beta=.111), product (X1) (Beta=.109), and place (X3) (Beta=.095), respectively.

Keywords: Influencing Factor, Tourism Behavior, Wellness Tourism, Thai Elderly Tourists

1. บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังก้าวเข้าสู่ “สังคมผู้สูงอายุ” จากการที่มีเด็กเกิดน้อยลง กำลังแรงงานน้อยลง และผู้สูงอายุมีสัดส่วนเพิ่มสูงขึ้น (Waithayangkun, 2020) เนื่องจากประชากรของไทยนั้นมีกลุ่มผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 ถือเป็นปีแรกในประวัติศาสตร์ที่ประเทศไทยมี

จำนวนผู้สูงอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปมากกว่าเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี โดยประชากรผู้สูงอายุในปี พ.ศ. 2562 มีมากถึง 11.6 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 17.5 ของประชากรทั้งหมดจำนวน 69.3 ล้านคน และจากรายงานการคาดประมาณประชากรของประเทศไทยคาดว่าในปี พ.ศ. 2565 ประเทศไทยจะเป็นสังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์แบบ หรือหมายถึงสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปสูงถึงร้อยละ 20 ก่อนที่ในปี พ.ศ. 2576 ประเทศไทยจะเป็นสังคมสูงอายุระดับสุดยอด หรือมีสัดส่วนประชากรสูงอายุ 60 ปีขึ้นไป สูงขึ้นถึงร้อยละ 28 ของจำนวนประชากรทั้งหมด (Foundation of Thai Gerontology Research and Development institute, 2021) และการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของประชากรผู้สูงอายุนั้น นับเป็นความท้าทายในการจัดการด้านต่าง ๆ ให้กับผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งแน่นอนว่าการจัดการดังกล่าวจะเน้นไปทางสุขภาพ เพราะเป็นวัยที่ต้องใส่ใจในด้านนี้เป็นพิเศษ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้ใช้ชีวิตในช่วงบั้นปลายได้อย่างมีความสุข

ดังนั้น การดูแลด้านสุขภาพของผู้สูงอายุให้ได้ใช้ชีวิตบั้นปลายได้อย่างมีความสุขจึงควรเน้นด้านการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนควบคู่กับการดูแลด้านสุขภาพ ถือเป็นอีกวิธีที่จะทำให้ผู้สูงอายุได้ท่องเที่ยวไปพร้อมกับการดูแลสุขภาพของตน กอปรกับที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับสถานการณ์โควิด - 19 ทำให้ประชาชนโดยเฉพาะผู้สูงอายุเริ่มหันมาใส่ใจในสุขภาพมากขึ้น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยส่วนใหญ่ จึงมีวัตถุประสงค์ทางการท่องเที่ยวด้านการพักผ่อนฟื้นฟูร่างกาย และจิตใจ นิยมท่องเที่ยวในประเทศ ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยว 1-3 วัน นิยมการท่องเที่ยวในช่วงเทศกาล ประเพณี โดยไม่จำกัดว่าจะอยู่ในช่วงฤดูกาลไหนของประเทศ โดยมักเดินทางท่องเที่ยวกับบุตรหลาน ญาติพี่น้อง หรือคนในครอบครัว และนิยมกิจกรรมที่ได้ชมธรรมชาติทัศนียภาพงดงาม (Yonwikai, 2019, pp. 428-438) และนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุยังต้องการความสะดวกสบายในการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว ที่พัก เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการควรมีความรู้ด้านการปฐมพยาบาล มีจุดบริการด้านสุขภาพในสถานที่ท่องเที่ยว (Sriampornekkul &

Chuntuk, 2018, pp. 12-28) เหล่านี้ถือเป็นพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย ที่ผู้ประกอบการด้านธุรกิจบริการสุขภาพต้องให้ความสำคัญเพื่อจะได้นำมากำหนดสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้มีมาตรฐาน ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุชาวไทย อีกทั้งผู้ประกอบการจะได้จัดรายการนำเที่ยวให้เหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยว อันจะนำไปสู่การเพิ่มรายได้ให้แก่สถานประกอบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภายในจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศไทย

ด้วยเหตุนี้ จังหวัดภูเก็ตจึงมีการดำเนินการเพื่อให้เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาในด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยการวางยุทธศาสตร์เพื่อเป็นศูนย์กลางของการบริการทางการแพทย์ของอันดามัน โดยเฉพาะการจัดตลาดการท่องเที่ยวที่มีการบริการทางสุขภาพหรือการแพทย์ร่วมด้วย ซึ่งแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเป็นจำนวนมาก เช่น ธุรกิจสปา ธุรกิจร้านนวดแผนไทย เป็นต้น (Phuket Province Governor's Office, 2016) โดยต้องใช้อนุเคราะห์ที่มีความรู้ความสามารถในการบริการเชิงสุขภาพ ซึ่งถือเป็นจุดอ่อนที่สำคัญ เนื่องจากบุคลากรที่ดูแลการตลาดยังขาดความรู้ความเข้าใจพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อีกทั้งยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความเข้าใจการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม (Weerakit et al., 2019, pp. 35-36) ทางจังหวัดจึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของจังหวัดภูเก็ตกำลังเติบโต จึงเป็นโอกาสอันดีสำหรับการพัฒนาด้านสินค้าการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มสุขภาพที่เป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ เพราะนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่ต้องการการดูแลและใส่ใจตลอดการเดินทางท่องเที่ยวหรือตลอดการเข้ารับบริการด้านสุขภาพในสถานบริการต่าง ๆ ของจังหวัด หากสามารถรู้และเข้าใจพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุ ก็จะสามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่จังหวัดได้มากยิ่งขึ้น

จากสถานการณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุดังกล่าวข้างต้น หากมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นกลุ่มเกษียณที่มีกำลังในการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวที่สามารถดูแลรักษาสุขภาพได้ด้วยตนเอง จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ประกอบการด้านธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่สามารถนำผลจากการวิจัยไปใช้วางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเกิดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต

3. สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางในการให้บริการและการเข้าถึงลูกค้า ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านกระบวนการในการให้บริการ และด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกต้องอนามัยและปลอดภัยจากรอคระบาด มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่เดินทางมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนมากและไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน เนื่องจากไม่มีการเก็บสถิติ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ

ชาวไทยที่เดินทางมาใช้บริการในแหล่งท่องเที่ยวที่เปิดให้บริการด้านสุขภาพใน จังหวัดภูเก็ต แต่ด้วยไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงได้ใช้วิธีการคำนวณโดยใช้สูตร W.G. Cochran ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ที่ความคลาดเคลื่อน 0.05 ดังนี้ (Silpcharu, 2012, p. 46)

$$\begin{aligned}
 \text{สูตร} \quad n &= \frac{P(1-P)Z^2}{e^2} \\
 \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{0.5(1-0.5)(1.96)^2}{(0.05)^2} \\
 n &= \frac{0.25(3.8416)}{0.0025} \\
 n &= \frac{0.9604}{0.0025} \\
 n &= 384.16 \sim n = 385
 \end{aligned}$$

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องเก็บข้อมูล คือ 385 คน และในการสำรวจ เพื่อป้องกันแบบสอบถามที่เกิดความผิดพลาดจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่ม ตัวอย่าง ซึ่งส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของงานวิจัย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการเก็บตัวอย่าง เพิ่มอีก 10% เท่ากับ 39 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ทั้งสิ้น 424 คน โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่เดินทางมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในจังหวัดภูเก็ต ซึ่ง จังหวัดภูเก็ตประกอบด้วยอำเภอ 3 อำเภอ ผู้วิจัยจึงเลือกเก็บแบบสอบถามทั้ง 3 อำเภอ ประกอบด้วยอำเภอเมือง จำนวน 142 คน อำเภอกะทู้ จำนวน 141 คน และอำเภอถลาง จำนวน 141 คน จากนั้นผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตาม ความสะดวก (Convenience Sampling) ตามลำดับ

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดย การศึกษาค้นคว้าจาก ตำราเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสอบถามจากผู้มีความรู้ และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับงานวิจัย แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ คำถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบ แบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ยังจังหวัดภูเก็ต ส่วนที่ 3 ข้อคำถามด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของ นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต ลักษณะ คำถามเป็นมาตราวัดแบบ scale ชนิด 5 ระดับ และส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open End) แล้วนำข้อมูลที่ได้มา วิเคราะห์ผลเชิงบรรยาย

4.3 การทดสอบความตรง (Test of Validity)

ด้วย IOC การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เป็น การตรวจสอบความถูกต้องด้านภาษาและเนื้อหา จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวและด้านการวิจัย ได้ค่า IOC แต่ละข้อ อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาษามาแก้ไขให้ ถูกต้องเหมาะสม และการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำมา ทดสอบคุณภาพเครื่องมือกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92 ดังนั้นความสอดคล้องเป็นที่ยอมรับได้ สามารถนำไปใช้ได้

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพ ส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับรายได้ เพื่อร่วมเดินทาง

ความปลอดภัย และภาวะสุขภาพ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์ข้อมูลด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของกลุ่มผู้สูงอายุในจังหวัดภูเก็ต วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) ส่วนการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

5. แนวคิดที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถสรุปแนวคิดได้ ดังนี้

5.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุชาวไทย

ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพยังจังหวัดภูเก็ต ซึ่งสามารถอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมในแต่ละด้านที่จะทำการศึกษาได้ ดังนี้

1) ด้านแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการไป คือ พฤติกรรมในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่จะเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในแต่ครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการใช้บริการด้านการบำบัดสุขภาพ การใช้บริการบ่อน้ำร้อน และแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เช่น แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นโบราณสถาน ทะเล น้ำตก เป็นต้น

2) ด้านระยะเวลาที่มาเที่ยว คือ พฤติกรรมในการมาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในแต่ครั้งว่า ในการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งจะเลือกเดินทางแบบรายวัน ครึ่งละ 2-3 วัน หรือเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบมากกว่า 3 วัน

3) ด้านการมาเที่ยวซ้ำ คือ พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความพึงพอใจที่ได้รับจากการเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และเกินพฤติกรรมให้กลับมาใช้บริการอีกในครั้งต่อไป

4) ด้านการบอกต่อ คือ พฤติกรรมที่แสดงออกว่าภายหลังที่ผู้สูงอายุได้เดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในจังหวัดภูเก็ตแล้วนั้น ได้นำข้อมูลดังกล่าวไปบอกต่อให้แก่เพื่อน บุคคลใกล้ชิด หรือได้มีการนำข้อมูลที่เข้ารับบริการไปแชร์ผ่านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ นั่นเอง

5) ด้านการรับทราบข้อมูลด้านการท่องเที่ยว คือ พฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นว่าผู้สูงอายุได้รับทราบข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมาจากเพื่อน คนใกล้ชิด สื่อโฆษณา นิตยสาร หรือสื่อออนไลน์ต่าง ๆ

5.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุชาวไทย

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดแต่ละปัจจัยได้ ดังนี้

1) ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ลักษณะทางกายภาพของผลิตภัณฑ์ บริการ และแนวความคิด เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ถูกออกแบบมาเพื่อตอบสนองความต้องการและความจำเป็นของลูกค้า โดยทั่วไปแล้วผลิตภัณฑ์แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ ผลิตภัณฑ์ที่จับต้องได้ (Tangible products) และ ผลิตภัณฑ์ที่จับต้องไม่ได้ (Intangible products)

2) ปัจจัยด้านราคา (Price) คุณค่าผลิตภัณฑ์ในรูปตัวเงิน ลูกค้าจะเปรียบเทียบระหว่างคุณค่า (Value) ของบริการกับราคา (Price) ของบริการนั้น ถ้าคุณค่าสูงกว่าราคาลูกค้าจะตัดสินใจซื้อ ผลิตภัณฑ์ดังกล่าว

3) ปัจจัยด้านช่องทางในการให้บริการและการเข้าถึงลูกค้า (Place) การกระจายสินค้าและบริการให้ถึงมือลูกค้า ตลอดจนการเลือกช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าและบริการให้กับลูกค้าที่ต้องการจะซื้อสินค้าและบริการนั้น ๆ

4) ปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด (Promotion) เป็นกิจกรรมสำหรับติดต่อและสื่อสารกับลูกค้าเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจ้างข่าวสาร

การจูงใจให้เกิดความต้องการและตัดสินใจซื้อเพื่อสร้างทัศนคติ และภาพลักษณ์ที่ดีแก่สถานประกอบการหรือผลิตภัณฑ์

5) ปัจจัยด้านบุคลากรผู้ให้บริการ (People) การจัดการเกี่ยวกับคนหรือพนักงานของสถานประกอบการ เนื่องจากธุรกิจบริการนั้น พนักงานต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้า สถานประกอบการจึงต้องมีพนักงานที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าผู้ที่มารับบริการ

6) ปัจจัยด้านกระบวนการในการให้บริการ (Process) จะเกี่ยวข้องกับทุก ๆ เรื่องของขั้นตอนการให้บริการและมาตรฐานของการให้บริการแก่ลูกค้าที่มารับบริการในสถานประกอบการ

7) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด (Physical Evidence) เนื่องจากในยุคปัจจุบันมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 เพื่อความปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุที่มารับบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มเติมในส่วนของสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด มาทำการศึกษา ได้แก่ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ลูกค้าที่มาใช้บริการต้องพบเจอ ไม่ว่าจะเป็นการมองเห็น การได้กลิ่น การได้ยิน การรับรู้รส และความรู้สึกทางร่างกาย ที่ทำให้ลูกค้าได้สัมผัสว่าสะอาดปลอดภัย ห่างไกลจากเชื้อโรคต่าง ๆ ตลอดเวลาที่เข้ารับบริการ

6. ผลการวิจัย

6.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับรายได้ เพื่อนร่วมเดินทาง การเลือกใช้บริการบริษัทนำเที่ยว และภาวะสุขภาพ วิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ดังตาราง

Table 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=424)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน คน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	200	47.17
หญิง	224	52.83
ระดับรายได้		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	63	14.86
10,001-20,000 บาท	130	30.66
20,001-30,000 บาท	165	38.92
มากกว่า 30,000 บาท	66	15.56
เพื่อนร่วมเดินทาง		
ชอบเดินทางคนเดียว	45	10.61
เดินทางกลับกลุ่มเพื่อน	167	39.39
เดินทางกับครอบครัวหรือญาติ	212	50.00
การเลือกใช้บริการบริษัทนำเที่ยว		
เลือกใช้บริการนำเที่ยวของบริษัทนำเที่ยวที่คุ้นเคย	63	14.86
เลือกใช้บริการนำเที่ยวของบริษัทนำเที่ยวที่มีชื่อเสียง	130	30.66
ไม่นิยมใช้บริการของบริษัทนำเที่ยว	165	38.92
ภาวะสุขภาพ		
ดี (สามารถทำงานที่ใช้กำลังหรือออกกำลังกายอย่างหนักได้โดยไม่เหนื่อยง่าย)	115	27.12
ปานกลาง (สามารถทำงานที่ต้องใช้กำลังปานกลางหรือออกกำลังกายปานกลางได้ แต่ถ้าออกแรงมากจะรู้สึกเหนื่อย)	234	55.19

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน คน	ร้อยละ
ไม่ตี (ไม่สามารถทำงานที่ต้องใช้กำลังปานกลางหรือออกกำลังปานกลางได้ เนื่องจากกล้ามเนื้อขาตึงหรือรู้สึกเหนื่อย)	75	17.69
รวม	424	100.00

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 52.83 ส่วนเพศชาย จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 47.17 ส่วนระดับรายได้ พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับรายได้ 20,001-30,000 บาท จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 38.92 รองลงมาคือ มีระดับรายได้ 10,001-20,000 บาท จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 30.66 ระดับรายได้มากกว่า 30,000 บาท จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 15.56 และระดับรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 14.86 ส่วนในด้านของเพื่อนร่วมเดินทางนั้น พบว่า ส่วนใหญ่มีเดินทางกับครอบครัวหรือญาติ จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ เดินทางกับกลุ่มเพื่อน จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 39.39 และชอบเดินทางคนเดียว จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 10.61 ส่วนการเลือกใช้บริการบริษัทนำเที่ยว พบว่า ส่วนใหญ่ไม่นิยมใช้บริการของบริษัทนำเที่ยว จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 62.74 รองลงมาคือ เลือกใช้บริการนำเที่ยวของบริษัทนำเที่ยวที่มีชื่อเสียง จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 22.88 และเลือกใช้บริการนำเที่ยวของบริษัทนำเที่ยวที่คุ้นเคย จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 14.38 และด้านภาวะสุขภาพ พบว่า ส่วนใหญ่มีภาวะสุขภาพปานกลาง (สามารถทำงานที่ต้องใช้กำลังปานกลางหรือออกกำลังกายปานกลางได้ แต่ถ้าออกแรงมากจะรู้สึกเหนื่อย) จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 55.19 รองลงมาคือ มีภาวะสุขภาพดี (สามารถทำงานที่ใช้กำลังหรือออกกำลังกายอย่างหนักโดยไม่เหนื่อยง่าย) จำนวน

115 คน คิดเป็นร้อยละ 27.12 และภาวะสุขภาพไม่ดี (ไม่สามารถทำงานที่ต้องใช้กำลังปานกลางหรือออกกำลังกายปานกลางได้ เนื่องจากกล้ามเนื้อขาตึงหรือรู้สึกเหนื่อย) จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 17.69

6.2 ระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต

พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต คือ การที่นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุเดินทางท่องเที่ยวโดยมีจุดประสงค์ในการพักผ่อนหย่อนใจ เรียนรู้วิถีชีวิตในแนวธรรมชาติและมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมหรือบำบัดฟื้นฟูด้านสุขภาพของตน เช่น การนวดแบบแพทย์แผนไทย การฝึกสมาธิ การใช้บริการของบ่อน้ำร้อน การพักผ่อนยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เป็นต้น โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาพฤติกรรมด้านแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการไป ด้านระยะเวลาที่มาเที่ยว ด้านการมาเที่ยวซ้ำ ด้านการบอกต่อ และด้านการรับทราบข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ซึ่งทำการวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังตาราง 2

Table 2 ระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทย

พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการบอกต่อ	4.44	0.56	มาก
2. ด้านการมาเที่ยวซ้ำ	4.40	0.63	มาก
3. ด้านระยะเวลาที่มาเที่ยว	4.36	0.60	มาก
4. ด้านการรับทราบข้อมูลด้านการท่องเที่ยว	4.31	0.61	มาก
5. ด้านแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการไป	4.28	0.63	มาก
รวม	4.36	0.61	มาก

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยในจังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบอกต่อ ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาคือ ด้านการมาเที่ยวซ้ำ ($\bar{X} = 4.40$) ด้านระยะเวลาที่มาเที่ยว ($\bar{X} = 4.36$) และด้านการรับทราบข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.31$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการไป ($\bar{X} = 4.28$)

6.3 ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุในจังหวัดภูเก็ต คือ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางในการให้บริการและการเข้าถึงลูกค้า ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านกระบวนการในการให้บริการ และด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกต้องอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังตาราง 3

Table 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านผลิตภัณฑ์			
1. ความมีชื่อเสียงของสถานบริการ	4.38	0.63	มาก
2. สถานที่ให้บริการมีความเหมาะสม มีห้องมิดชิด	4.30	0.66	มาก
3. สถานบริการมีความสะอาด ปลอดภัย	4.25	0.67	มาก
4. ผลิตภัณฑ์ที่มีให้บริการมีความหลากหลาย	4.24	0.67	มาก
รวม	4.29	0.66	มาก
ด้านราคา			
1. คุณภาพของสินค้าและบริการมีความเหมาะสมกับราคาที่จ่ายไป	4.23	0.64	มาก
2. ความหลากหลายของราคาสินค้าและบริการ	4.19	0.66	มาก
3. มีช่องทางในการชำระค่าราคาสินค้าและบริการที่หลากหลาย เช่น ชำระเงินผ่านบัตรเครดิต หรือแอปพลิเคชันอื่น ๆ	4.18	0.73	มาก
รวม	4.20	0.68	มาก
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย			
1. ช่องทางในการจองสินค้าและบริการมีความน่าเชื่อถือและไว้วางใจได้	4.39	0.62	มาก
2. สถานที่ให้บริการมีบริการการจองล่วงหน้าที่หลากหลายช่องทาง เช่น จองผ่านระบบโทรศัพท์ หรือจองผ่านระบบอินเทอร์เน็ต หรืออื่น ๆ	4.39	0.65	มาก

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย			
3. สถานที่ให้บริการมีช่องทางในการให้ข้อมูล หลากหลายช่องทาง เช่น ตัวแทนท่องเที่ยว ออนไลน์ ระบบอินเทอร์เน็ต	4.37	0.62	มาก
รวม	4.38	0.63	มาก
ด้านการส่งเสริมการตลาด			
1. สถานที่ให้บริการมีการส่งเสริมการขาย เช่น การให้คูปอง/บัตรสมนาคุณ การออกบูทส่งเสริม การขาย หรือการลด แลก แจก แถม	4.37	0.63	มาก
2. สถานที่ให้บริการให้สิทธิพิเศษกับลูกค้าที่เป็น สมาชิก	4.37	0.64	มาก
3. สถานที่ให้บริการมีการโฆษณาผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ ป้ายโฆษณาหรือสื่อออนไลน์ต่าง ๆ	4.29	0.62	มาก
รวม	4.34	0.63	มาก
ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ			
1. บุคลากรมีความเชี่ยวชาญและสามารถตอบข้อ ซักถามของท่านได้	4.36	0.62	มาก
2. บุคลากรให้บริการได้อย่างรวดเร็ว และถูกต้อง	4.33	0.63	มาก
3. บุคลากรผู้ให้บริการมีมนุษยสัมพันธ์และเป็น มิตร	4.31	0.61	มาก
รวม	4.33	0.62	มาก

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านกระบวนการในการให้บริการ			
1. มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เพื่อเพิ่มความสะดวกในกระบวนการบริการ	4.32	0.60	มาก
2. กระบวนการในการให้บริการสามารถเข้าใจได้ง่าย	4.31	0.62	มาก
3. กระบวนการต่าง ๆ ในสถานบริการมีความรวดเร็ว	4.24	0.63	มาก
รวม	4.29	0.62	มาก
ด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด			
1. สถานที่ให้บริการได้รับมาตรฐาน SHA Plus	4.33	0.63	มาก
2. สถานบริการมีจุดบริการแอลกอฮอล์สำหรับการฆ่าเชื้อ	4.32	0.62	มาก
3. มีการวัดอุณหภูมิและตรวจ ATK ก่อนเข้ารับบริการ	4.31	0.64	มาก
รวม	4.32	0.63	มาก
รวมทั้งสิ้น	4.31	0.64	มาก

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมการตลาด ($\bar{X} = 4.34$) ด้านบุคลากรผู้

ให้บริการ ($\bar{X} = 4.33$) ด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด ($\bar{X} = 4.32$) ด้านกระบวนการในการให้บริการ ($\bar{X} = 4.29$) และด้านผลิตภัณฑ์ ($\bar{X} = 4.29$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านราคา ($\bar{X} = 4.20$)

6.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการให้บริการและการเข้าถึงลูกค้า ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านกระบวนการในการให้บริการ และด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ตในด้านแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการไป ด้านระยะเวลาที่มาเที่ยว ด้านการมาเที่ยวซ้ำ ด้านการบอกต่อ และด้านการรับทราบข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยการหาค่าการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ดังตาราง 4

Table 4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทย

ตัวแปร	b	S. E.	β	t	Sig.
ค่าคงที่	1.205	.144		8.383	.000
ด้านผลิตภัณฑ์ (X_1)	.085	.041	.109	2.088	.037*
ด้านราคา (X_2)	.081	.037	.111	2.196	.029*
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (X_3)	.073	.035	.095	2.059	.040*
ด้านการส่งเสริมการตลาด (X_4)	.134	.034	.175	3.971	.000**
ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ (X_5)	.046	.039	.061	1.172	.242

ตัวแปร	b	S. E.	β	t	Sig.
ด้านกระบวนการให้บริการ (X_6)	.092	.045	.119	2.030	.043*
ด้านสภาพแวดล้อมที่ถูก สุขอนามัยฯ (X_7)	.218	.042	.282	5.194	.000**
R=.739 , $R^2=.546$, $R^2_{adj}=.538$, $F=71.497$, $Sig=.000$					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านกระบวนการในการให้บริการ ด้านราคา ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวอย่างยิ่งจังหวัดภูเก็ต โดยสามารถอธิบายระดับการมีอิทธิพล ได้ร้อยละ 54.6 ($R^2 = .546$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีทั้งหมด 6 ปัจจัย เรียงตามลำดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ ด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด (X_7) (Beta=.282) ด้านการส่งเสริมการตลาด (X_4) (Beta=.175) ด้านกระบวนการในการให้บริการ (X_6) (Beta=.119) ด้านราคา (X_2) (Beta=.111) ด้านผลิตภัณฑ์ (X_1) (Beta=.109) และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (X_3) (Beta=.095)

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวอย่างยิ่งจังหวัดภูเก็ต สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1) ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้านผลิตภัณฑ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความมีชื่อเสียงของสถานบริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาวรรณ สุวรรณสิงห์ (Suwannasing, 2018) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในการใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical Tourism) ผลการศึกษาพบว่า ด้านผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นชาวไทยหรือชาวต่างชาติมักจะให้ความสำคัญกับตัวผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียง และเมื่อเข้ารับบริการแล้วมีห้องบริการที่เหมาะสมและมิดชิด มักจะสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวที่เข้ารับบริการเป็นอย่างมาก

2) ด้านราคา พบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต ด้านราคา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คุณภาพของสินค้าและบริการมีความเหมาะสมกับราคาที่จ่ายไป สอดคล้องกับ Hagan & Uysal (1991) พบว่า นักท่องเที่ยววัยหลังเกษียณให้ความสำคัญในด้านราคาเป็นอย่างมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุโดยส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับราคาเป็นหลัก และคุณภาพของสินค้าและบริการที่ได้รับนั้นต้องเหมาะสมกับราคาที่จ่ายไป ซึ่งสาเหตุที่นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุให้ความสำคัญกับราคานี้ อาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เป็นกลุ่มสูงอายุที่เกษียณตัวเองจากการทำงานแล้ว ส่งผลให้มีงบประมาณที่จำกัด อีกทั้งนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุบางคนต้องรอการสนับสนุนด้านการเงินจากครอบครัวทำให้นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ให้ความสำคัญด้านราคาของสินค้าและบริการเป็นอย่างมาก

3) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย พบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ช่องทางในการจองสินค้าและบริการมีความน่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ สอดคล้องกับ สารโษ เพ็ญบัวขาวและ

วิภาวณี เพื่อกบัวขาว (Phueakbuakhao & Phueakbuakhao, 2021) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุในอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งในการศึกษาได้เสนอแนวทางให้มีการเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย และควรมีช่องทางการให้ข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ที่น่าเชื่อถือและวางใจได้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุจะให้ความสำคัญในช่องทางการจัดจำหน่าย เพื่อให้สามารถเข้าถึงสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพได้ง่ายและสะดวกมากขึ้นนั่นเอง

4) ด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต ด้านการส่งเสริมการตลาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานที่ให้บริการมีการส่งเสริมการขาย เช่น การให้คูปอง/บัตรสมนาคุณ การออกบูทส่งเสริมการขาย หรือการลดแลก แจก แถม สอดคล้องกับ สุภาวรรณ สุวรรณสิงห์ (Suwannasing, 2018) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในการใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical tourism) ผลการศึกษาพบว่า ด้านการส่งเสริมการตลาดอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุที่มาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในจังหวัดภูเก็ตส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีรายได้อยู่ในระดับปานกลาง จึงมีความสนใจในบริการที่มีความคุ้มค่า คุ้มค่า และจะสนใจสถานบริการที่มีการให้สิทธิพิเศษลูกค้า สถานบริการที่มีบัตรสมนาคุณหรือมีสิทธิพิเศษสำหรับลูกค้า จึงเป็นสถานบริการที่สามารถดึงดูดลูกค้ากลุ่มดังกล่าวได้มากกว่า

5) ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ พบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรมีความเชี่ยวชาญและสามารถ

ตอบข้อซักถามของท่านได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ พิทยาพร ยงค์พันธุ์ (Yongphan, 2018) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเกาะพยาม จังหวัดระนอง ที่พบว่า ในด้านบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุต้องการบุคลากรดูแลในการเข้ารับบริการมากกว่านักท่องเที่ยวที่อยู่ในวัยอื่น ๆ อีกทั้งบุคลากรนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและสามารถตอบคำถามในระหว่างเข้ารับบริการได้

6) ด้านกระบวนการในการให้บริการ พบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต ด้านกระบวนการในการให้บริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เพื่อเพิ่มความสะดวกในกระบวนการบริการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานของ พิทยาพร ยงค์พันธุ์ (Yongphan, 2018) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเกาะพยาม จังหวัดระนอง ที่พบว่า ด้านกระบวนการในการให้บริการอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ผู้วิจัยสันนิษฐานว่า สาเหตุเนื่องจากนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุเป็นวัยที่ต้องการความสะดวกในการบริการ และกระบวนการในการบริการนั้น ต้องเป็นสิ่งที่ผู้สูงอายุสามารถเข้าใจได้ง่ายด้วยเช่นกัน

7) ด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด พบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต ด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานที่ให้บริการได้รับมาตรฐาน SHA Plus สอดคล้องกับแนวทางของกรมอนามัย (Ministry of Public Health, 2020) ด้านแนวทางปฏิบัติด้านสาธารณสุข ตามการผ่อนคลายการบังคับใช้ตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในระยะที่ 4 สำหรับสถานประกอบการ

เพื่อสุขภาพ สปา หรือสถานประกอบการนวดแผนไทย ที่กำหนดให้ธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพต้องมีจุดบริการแอลกอฮอล์สำหรับฆ่าเชื้อ มีการวัดอุณหภูมิก่อนเข้ารับบริการ ทั้งนี้ ผู้วิจัยสันนิษฐานว่า เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดเมืองท่องเที่ยวหลักของไทยและเป็นพื้นที่นำร่องแห่งแรกตามแผนการท่องเที่ยว “ภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ (sandbox)” ซึ่งกำหนดให้สถานบริการสำหรับนักท่องเที่ยวต้องมีการรับรองด้านมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย (SHA Plus) ดังนั้นนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุจึงให้ความสำคัญกับสถานบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีการรับรองมาตรฐานด้านสุขอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด เพราะเกิดความมั่นใจเมื่อเข้ารับบริการนั่นเอง

7.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด ด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการไปของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต ซึ่งสอดคล้องกับศุศราภรณ์ แต่งตั้งลำ และอริยา พงษ์พานิช (Tangtenglam & Pongpanich, 2021) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกการเดินทางท่องเที่ยวไทยแบบปกติใหม่ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกการเดินทางท่องเที่ยวไทยแบบปกติใหม่ อยู่ในระดับมาก ซึ่งค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด คือ ความปลอดภัยทางโรคระบาด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานการณ์ของโรคระบาดไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุที่เดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพยังจังหวัดภูเก็ตนั้น ให้ความสำคัญกับสุขอนามัยของแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการไป อีกทั้งแหล่งท่องเที่ยวนั้น ต้องมีการส่งเสริมด้านการตลาด เช่น มีการให้คู่มือ/บัตรสมนาคุณ การออกบูทส่งเสริมการขาย หรือการลดแลก แจกแถม อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับช่องทางการจัดจำหน่ายที่มีความน่าเชื่อถือและไว้วางใจได้

2) ปัจจัยด้านราคา และด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านระยะเวลาที่มาเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต สอดคล้องกับงานของ รจิต คงหาญ (Khongham, 2017) ที่ศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการรับรู้คุณภาพบริการธุรกิจท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติสูงอายุ เขตอันดามัน พบว่า ปัจจัยด้านราคาส่งผลต่อการยอมรับคุณภาพบริการธุรกิจท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติสูงอายุ ในเขตอันดามันประเทศไทย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุโดยส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับสถานบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีคุณภาพเหมาะสมกับราคาที่จ่ายไป และสถานบริการนั้นจะต้องปลอดภัยตามมาตรฐานของ SHA Plus เหล่านี้จึงส่งผลต่อระยะเวลาที่มาเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยในจังหวัดภูเก็ต

3) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด ด้านกระบวนการในการให้บริการ ด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านการมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต ซึ่งสอดคล้องกับศุตราภรณ์ แต่งตั้งลำ และอริยา พงษ์พานิช (Tangtenglam & Pongpanich, 2021) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกการเดินทางท่องเที่ยวไทยแบบปกติใหม่ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกการเดินทางท่องเที่ยวไทยแบบปกติใหม่ อยู่ในระดับมาก ซึ่งค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด คือ ความปลอดภัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ปลอดภัยตามมาตรฐานของ SHA Plus มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เพื่อเพิ่มความสะดวกในกระบวนการบริการ มีบริการส่งเสริมการขาย และมีช่องทางในการจองสินค้าและบริการที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจได้นั้น จะสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุให้กลับมาเที่ยวยังสถานบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของจังหวัดภูเก็ตซ้ำอีกครั้งในคราวถัดไป

4) ปัจจัยด้านกระบวนการในการให้บริการ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด และด้านการส่งเสริมการตลาด มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านการบอกต่อนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต ซึ่งสอดคล้องกับ นาถนลิน สีเขียว (Srikhiew, 2013) ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในคุณภาพการบริการกับพฤติกรรมการซื้อซ้ำของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพของนักท่องเที่ยวชาวไทยในกรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจในคุณภาพการบริการ 4 ด้าน คือ ด้านส่งเสริมการตลาด ด้านบุคลากร ด้านลักษณะทางกายภาพและด้านกระบวนการ ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อซ้ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของจังหวัดภูเก็ตที่มีการจัดการที่ดี ทั้งด้านกระบวนการในการให้บริการ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด และด้านการส่งเสริมการตลาดนั้น จะสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุให้นำข้อมูลการเข้ารับบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของตนไปบอกต่อให้แก่เพื่อนหรือบุคคลใกล้ชิดให้ได้ทราบ หรือแม้กระทั่งการนำข้อมูลการเข้ารับบริการไปแชร์ผ่านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ นั่นเอง

5) ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด ด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านราคา มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านการรับทราบข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณสิงห์ สุวรรณสิงห์ (Suwannasing, 2018) ที่พบว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติในการใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical Tourism) ด้านผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผลิตภัณฑ์ที่ดีและมีชื่อเสียง มีการจัดการด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด มีกระบวนการด้านการส่งเสริมการตลาด และมี

คุณภาพเหมาะสมกับราคา จะส่งผลต่อการรับทราบข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต

8. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกต้อง สุขอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ปัจจัยด้านกระบวนการในการให้บริการ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ และปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ต

9. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวควรกำหนดมาตรฐานของสถานประกอบการที่ให้บริการด้านสุขภาพ ให้มีมาตรฐานด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกต้อง สุขอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด กำหนดระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้มีความคุ้มค่าเหมาะสมกับราคาที่นักท่องเที่ยวต้องจ่ายในแต่ละครั้งที่เข้ารับบริการ อีกทั้งยังต้องพัฒนากระบวนการให้บริการ จัดให้มีการส่งเสริมการตลาด โดยการนำเสนอสินค้าและบริการด้านสุขภาพไปยังช่องทางต่าง ๆ ที่เข้าถึงนักท่องเที่ยวได้ง่ายยิ่งขึ้น

2. สถานประกอบการที่ให้บริการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ต้องมีการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านกระบวนการในการให้บริการ และด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกต้อง สุขอนามัยและปลอดภัยจากโรคระบาด เพื่อเสริมประสิทธิภาพในการทำธุรกิจ อันจะส่งผลให้สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีระเบียบแบบแผน ทัดเทียมคู่แข่งอื่น อีกทั้งยังสามารถรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มจะขยายตัวเพิ่มขึ้นในอนาคต

10. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการเก็บข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการของกิจการบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในจังหวัดภูเก็ต เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาเชิงลึกถึงประเด็นอุปสรรคในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ เนื่องจากครั้งนี้มีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งในคราวถัดไปควรมีการขยายขอบเขตการศึกษาถึงอุปสรรคทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุและศึกษาเพิ่มเติมว่าปัจจัยข้างต้นมีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวในเชิงบวกหรือเชิงลบ

References

- Foundation of Thai gerontology research and development institute. (2021). *The situation of the elderly in Thailand*. <http://thaitgri.org/?p=39457>. (in Thai)
- Hagan, L. A. R. & Uysal, M. (1991). An examination of motivations and activities of pre-retirement (50-64) and post-retirement (65-98) age groups for a touring trip. *Proceedings of the Travel and Tourism Research Association twenty-second annual conference* (pp.381-386).
- Khongharn, R. (2017). The marketing mix affecting the perception of the senior foreigners in tourism service quality: Andaman area. *Dusit Thani College Journal*, 11(Special Issue), 18-30. (in Thai)
- Ministry of Public Health. (2020). *The implementation of preventive measures in the fourth stage relaxes public health practice Thai traditional massage spa or health center*. <https://covid19.anamai.moph.go.th/th/establishments/>. (in Thai)

- Phueakbuakhao, S. & Phueakbuakhao, W. (2021). Guidelines for the development of health tourism for the elderly in Muang District, Phachuap Khiri Khan Province. *Academic Journal of Phetchaburi Rajabhat University*, 11(2), 4. (in Thai)
- Phuket Province Governor's Office. (2016). *Briefing Information about Phuket Province*. https://www.phuket.go.th/webpk/file_data/intropk/dataPK59.pdf (in Thai)
- Silpcharu, T. (2012). *Research and statistical analysis with SPSS and AMOS*. Bangkok: S.R. printing massproduct Co., Ltd. (in Thai)
- Sriampornekkul, L. & Chuntuk, T. (2018). Quality tourism for senior tourists. *Journal of Humanities and Social Sciences, Rajapruk University*, 4(1), 12-28. (in Thai)
- Srikhiew, N. (2013). *Factors influence the satisfaction and re-buying behavior of Thai tourist: A case study of the health promotion tourism* [Master's thesis, Naresuan University]. (in Thai)
- Suwannasing, S. (2018). *The satisfaction of foreign tourists in using health tourism services*. http://dspace.bu.ac.th/bitstream/123456789/4367/1/Sudawan_suwa.pdf. (in Thai)
- Tangtenglam, S. & Pongpanich, A. (2021). Factors affecting the selection of new normal Thai travel. *Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences*, 4(1), 12. (in Thai)
- Waitayangkun, C. (2020, April 22). *The elderly are increasing, the birth rate is low, the economy is in a quagmire*. Bangkokbiz news Online. <https://www.bangkokbiznews.com/news/877242>. (in Thai)

- Weerakit, N., Chaiyasain, C., Aksornpairoj, P. & Sonpiam, S. (2019). The development guidelines of medical tourism to upgrade Phuket to be an international medical hub. *International Thai Tourism Journal*, 15(2), 35-36. (in Thai)
- Yongphan, P. (2018). *The marketing mix affective decision making in visiting Phayam Island, Ranong Province*. https://www.bas-abstract.ru.ac.th/AbstractPdf/2561-5-8_1565079020pdf. (in Thai)
- Yonwikai, W. (2019). Business development guidelines to support tourism behavior of elders travelling in Thailand. *Dusit Thani College Journal*, 13(2), 428-438. (in Thai)